

ระเบียบคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์

และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาความจำเป็นในการใช้คลื่นความถี่
และกำหนดระยะเวลาการคืนคลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

พ.ศ. ๒๕๕๖

โดยที่พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ พิจารณาความจำเป็นในการถือครองคลื่นความถี่ และกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการให้ผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่คืนคลื่นความถี่ ด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เพื่อนำไปจัดสรรใหม่หรือปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่ตามที่กำหนด ในแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๒๔) มาตรา ๕๘ และมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติ องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาความจำเป็นในการใช้คลื่นความถี่และกำหนด ระยะเวลาการคืนคลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ บรรดาประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่มีกำหนดไว้แล้ว ในระเบียบนี้ ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ผู้ได้รับจัดสรรหรือใช้คลื่นความถี่” หมายความว่า ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือบุคคลใดที่ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการ โทรทัศน์อยู่ในวันที่พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ใช้บังคับ

“กิจการกระจายเสียง” หมายความว่า กิจการกระจายเสียงตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

“กิจการโทรทัศน์” หมายความว่า กิจการโทรทัศน์ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการพิจารณาความจำเป็นการใช้คลื่นความถี่ด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ข้อ ๔ การพิจารณาความจำเป็นการใช้คลื่นความถี่และกำหนดระยะเวลาการคืนคลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และสำนักงานพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้

การพิจารณาความจำเป็นตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และสำนักงานดำเนินการตามขั้นตอน วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และระยะเวลาการแจ้งรายละเอียดการใช้ประโยชน์คลื่นความถี่และเหตุแห่งความจำเป็นในการถือครองคลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ข้อ ๕ การพิจารณาความจำเป็นในการถือครองคลื่นความถี่ เพื่อกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการคืนคลื่นความถี่ ต้องคำนึงถึงปัจจัย ดังนี้

(๑) ความชอบด้วยกฎหมายของการใช้คลื่นความถี่ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๒) ความจำเป็นในการถือครองคลื่นความถี่

ข้อ ๖ การตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการใช้คลื่นความถี่ตามข้อ ๕ (๑) จะต้องพิจารณาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) การใช้คลื่นความถี่ต้องชอบด้วยกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๑.๑) ผู้ได้รับจัดสรรหรือใช้คลื่นความถี่ได้มีการใช้คลื่นความถี่อย่างถูกต้อง

(ก) เป็นผู้ได้รับอนุญาตหรือจัดสรรคลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์อย่างถูกต้อง

(ข) มีการอนุญาต ให้สัมปทาน หรือทำสัญญาให้เอกชนใช้คลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์อย่างถูกต้อง

(๑.๒) ได้รับอนุญาตหรือใบอนุญาตให้ประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่อย่างถูกต้อง

(๑.๓) การใช้คลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ถูกต้องหรือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุญาตหรือจัดสรรคลื่นความถี่

(๑.๔) สถานีวิทยุคมนาคมและเครื่องวิทยุคมนาคมที่ใช้ในการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ได้รับอนุญาตหรือมีใบอนุญาตโดยถูกต้อง

(๒) การใช้คลื่นความถี่ต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ แผนความถี่วิทยุและข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ

(๒.๑) มีการใช้คลื่นความถี่โดยสอดคล้องกับตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติและแผนความถี่วิทยุ หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้คลื่นความถี่ที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนด

(๒.๒) มีการใช้คลื่นความถี่โดยสอดคล้องกับข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ

(๒.๓) มีการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ตามขอบเขตและสิทธิที่ได้รับอนุญาต

ข้อ ๗ การพิจารณาความจำเป็นในการถือครองคลื่นความถี่ ต้องพิจารณาจากองค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญเบื้องต้น ดังต่อไปนี้

(๑) การใช้ประโยชน์คลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ตามที่ได้รับอนุญาตเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานที่ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่ หรือตามการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๑.๑) กรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐต้องสอดคล้องหรือเป็นไปตามภารกิจ อำนาจหน้าที่ และวัตถุประสงค์ของหน่วยงานที่ได้รับจัดสรรหรือใช้ประโยชน์คลื่นความถี่

(๑.๒) กรณีอื่นต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของนิติบุคคล

(๒) การใช้ประโยชน์คลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์มีความสอดคล้องกับลักษณะและประเภทการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ได้แก่

(๒.๑) ประเภทบริการสาธารณะ

(ก) เพื่อการส่งเสริมความรู้ การศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม การเกษตร และการส่งเสริมอาชีพอื่น ๆ สุขภาพ อนามัย กีฬา หรือการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน

(ข) เพื่อความมั่นคงของรัฐหรือความปลอดภัยสาธารณะ

(ค) เพื่อการกระจายข้อมูลข่าวสาร เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชนและรัฐสภากับประชาชน การกระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อการส่งเสริมสนับสนุนในการเผยแพร่และให้การศึกษาแก่ประชาชนที่เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข บริการข้อมูลข่าวสารอันเป็นประโยชน์สาธารณะแก่คนพิการ คนด้อยโอกาส หรือกลุ่มความสนใจที่มีกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือบริการข้อมูลข่าวสารอันเป็นประโยชน์สาธารณะอื่น

(๒.๒) ประเภทบริการทางธุรกิจ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรในทางธุรกิจตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๓) ผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ต้องมีคุณสมบัติสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ข้อ ๘ เมื่อผ่านการพิจารณาตามข้อ ๗ แล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาความจำเป็นในการถือครองคลื่นความถี่ เพื่อกำหนดรายละเอียดการใช้คลื่นความถี่ และระยะเวลาที่แน่นอนในการคลื่นความถี่ตามข้อ ๕ (๒) โดยคำนึงถึงองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักการกระจายการถือครองคลื่นความถี่อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

(๑.๑) ความมีประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ โดยพิจารณาจากปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑.๑.๑) ด้านเทคนิค (Technical Efficiency) พิจารณาจากการที่คลื่นความถี่สามารถส่งผ่านข้อมูลได้มากที่สุด และครอบคลุมพื้นที่มากที่สุดจากการใช้คลื่นความถี่น้อยที่สุด โดยในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์นั้นใช้แถบความถี่ (Bandwidth) เป็นปัจจัยหลักในการพิจารณา

(๑.๑.๒) ด้านเศรษฐกิจ (Economic Efficiency) มุ่งเน้นถึงมูลค่า รายได้ และผลกำไรที่ได้จากการใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ ประโยชน์สูงสุดที่ผู้บริโภคได้รับในเชิงคุณค่าของข้อมูลจากการใช้คลื่นความถี่ที่ได้รับการจัดสรร

(๑.๑.๓) ด้านการใช้งาน (Functional Efficiency) พิจารณาจากการใช้คลื่นความถี่ที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้สูงสุดตรงตามความต้องการใช้ประโยชน์ทั้งในด้านคุณภาพและความมีประสิทธิภาพ ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและสาธารณะโดยรวม ในกิจการด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ ประโยชน์สาธารณะอื่น ๆ

(๑.๒) สัดส่วนการจัดสรรคลื่นความถี่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) หลักเพื่อประโยชน์สาธารณะ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

(๒.๑) การใช้ประโยชน์คลื่นความถี่สอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามรัฐธรรมนูญ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๒.๒) ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่มีการเรียกคืนคลื่นความถี่ เช่น

(๒.๒.๑) ผลกระทบที่เกิดต่อสาธารณะโดยส่วนรวม

(๒.๒.๒) ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้ใช้บริการ

(๒.๒.๓) ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อผู้ประกอบการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๒.๓) การใช้คลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์มีการแข่งขันโดยเสรีและเป็นธรรม ไม่มีการผูกขาด ลด หรือจำกัดการแข่งขัน เช่น การถือครองธุรกิจในการกิจการที่เกี่ยวข้องกัน หรือการใช้วัสดุหรืออุปกรณ์ที่ติดตั้งเป็นพิเศษเพื่อรับสัญญาณเสียงหรือภาพหรือการดำเนินการอื่นใดในลักษณะที่กีดกันการแข่งขันทางการค้าอย่างเป็นธรรม

(๓) หลักสิทธิในการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์คลื่นความถี่อย่างทั่วถึง

(๓.๑) การใช้คลื่นความถี่เป็นไปเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงสื่ออย่างทั่วถึง เช่น

(๓.๑.๑) ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของประชาชนในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ที่ใช้ในกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์

(๓.๑.๒) ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ส่งผ่านสื่ออย่างทั่วถึง

(๓.๑.๓) ส่งเสริมรายการที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์สังคมหรือรายการสำหรับเด็กและเยาวชน

(๓.๑.๔) ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของคณาพิการและคนด้อยโอกาสให้เข้าถึงหรือรับรู้และใช้ประโยชน์จากรายการได้อย่างเสมอภาคกับบุคคลทั่วไป เช่น รายการอ่านหนังสือ บริการโทรทัศน์ที่จัดให้มีล่ามภาษามือ บริการคำบรรยายเป็นอักษรวิง หรือบริการคำบรรยายเป็นเสียงสำหรับรายการที่นำเสนอข้อมูลข่าวสารสาธารณะ

(๓.๒) การใช้คลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ต้องไม่เป็นไปในลักษณะการครอบงำ การครอบงำสิทธิข้ามสื่อ หรือการครอบงำกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ระหว่างสื่อมวลชนด้วยกันเองหรือโดยบุคคลอื่นใด ซึ่งจะมีผลเป็นการขัดขวางเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือปิดกั้นการได้รับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายของประชาชน เช่น

(๓.๒.๑) มีการครอบงำกิจการในลักษณะที่เป็นการจำกัดโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะที่มาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

(๓.๒.๒) กระทบการอันเป็นการผูกขาดการประกอบกิจการสื่อมวลชนหลายประเภทในเวลาเดียวกัน

(๓.๒.๓) มีการถือครองธุรกิจในการประกอบกิจการประเภทเดียวกัน

(๓.๒.๔) มีการครอบงำสิทธิข้ามสื่อในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่เกินสัดส่วนที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๔) หลักการประกันความเหมาะสมทางเทคนิค

(๔.๑) มีการใช้คลื่นความถี่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยการเลือกใช้เทคโนโลยีวิทยุคมนาคมที่เหมาะสมเพื่อใช้ความกว้างของแถบคลื่นความถี่น้อยที่สุด โดยคำนึงถึง

(๔.๑.๑) ประสิทธิภาพด้านต้นทุน (Cost Efficiency)

(๔.๑.๒) การใช้คลื่นความถี่ร่วมกัน (Frequency Sharing)

(๔.๑.๓) ปราศจากการรบกวนจากการใช้คลื่นความถี่อย่างรุนแรง

(๔.๒) การประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์และการใช้ประโยชน์คลื่นความถี่สอดคล้องกับข้อกำหนดมาตรฐานทางเทคนิคของสถานีวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์และเครื่องวิทยุคมนาคม

(๔.๓) การใช้ประโยชน์คลื่นความถี่เป็นไปเพื่อนำไปสู่การพัฒนาเทคโนโลยีในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในอนาคต

ข้อ ๙ การพิจารณาเพื่อกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการให้ผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่คืนคลื่นความถี่เพื่อนำไปจัดสรรใหม่หรือปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่ ให้คำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐนำคลื่นความถี่ไปให้บุคคลอื่นประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์โดยการอนุญาต ให้สัมปทาน หรือทำสัญญาที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งผ่านการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายโดยคณะกรรมการแล้วให้คืนคลื่นความถี่เมื่อสิ้นสุดอายุการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญา

(๒) ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โดยชอบด้วยกฎหมายที่มีการกำหนดระยะเวลาการใช้งานคลื่นความถี่ไว้ ให้คืนคลื่นความถี่นั้น เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการอนุญาต

(๓) ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โดยชอบด้วยกฎหมายที่ไม่ได้กำหนดอายุการใช้งานคลื่นความถี่ไว้ คณะกรรมการจะกำหนดเวลาสิ้นสุดการใช้คลื่นความถี่ โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ ความจำเป็นของการประกอบกิจการ และการใช้คลื่นความถี่ ดังนี้

(๓.๑) กรณีกิจการวิทยุกระจายเสียงให้มีระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันที่แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ใช้บังคับ

(๓.๒) กรณีกิจการวิทยุโทรทัศน์ให้มีระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันที่แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๕๕) ใช้บังคับ

ข้อ ๑๐ ในการพิจารณาความจำเป็นตามข้อ ๘ และข้อ ๙ นอกจากพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ในข้อดังกล่าวแล้ว ให้คณะกรรมการคำนึงถึงปัจจัยอื่นใดที่เป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ ความเป็นธรรม และเหมาะสม โดยให้ถือความเห็นของคณะกรรมการเป็นที่ยุติและถึงที่สุด

ข้อ ๑๑ ระเบียบนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

พันเอก นที ศุกลรัตน์

ประธานกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์
ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ